

EDUSKUNNAN VASTAUS 119/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi kirkkolain muuttamisesta (HE 41/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 17/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan kirkkolain (1054/1993) 18 luvun 5 §, 22 luvun 7 §, 23 luku ja 24 luvun 6 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 18 luvun 5 § laissa 201/2000 ja 24 luvun 6 §:n 5 momentti laissa 1274/2003,

muutetaan 5 luvun 3 ja 4 §, 6 luku, 13 luvun 3 §:n otsikko ja 3 momentti, 18 luvun 4 §:n otsikko ja 5 momentti, 19 luvun 2 §:n 3 momentti ja 7 §:n 2 momentti, 22 luvun 2 §:n 1 momentin 6 a kohta, 24 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta, 4 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti ja 14 §:n 1 momentin 2 ja 4—6 kohta sekä 25 luvun 8 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 4 § ja 24 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 236/2006, 18 luvun 4 §:n otsikko ja 5 momentti laissa 201/2000, 19 luvun 2 §:n 3 momentti ja 7 §:n 2 momentti sekä 24 luvun 4 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti ja 14 §:n 1 momentin 2 ja 4—6 kohta laissa 1274/2003, 22 luvun 2 §:n 1 momentin 6 a kohta laissa 649/2000 sekä 25 luvun 8 §:n 1 momentti laissa 706/1999 ja 10 §:n 1 momentti laissa 1691/1995, sekä

lisätään 5 lukuun uusi 1 a §, 5 luvun 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 236/2006, uusi 5 momentti, 22 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 649/2000, 1274/2003 ja 1325/2011, uusi 4 momentti, 24 luvun 9 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1274/2003 ja 236/2006, uusi 4 momentti ja 14 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1274/2003, uusi 7 ja 8 kohta, sekä 14 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1274/2003 ja 118/2011, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy lailla 118/2011 kumotun 3 momentin tilalle 3 momentiksi, sekä 25 lukuun siitä lailla 1274/2003 kumotun 2 §:n tilalle uusi 2 §, seuraavasti:

5 luku

Pappisvirka

1 a §

Pappisvirka, pappi ja papin virka

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *pappisviralla* luterilaisten tunnustuskirjojen mukaista evankeliumin julistamiseksi ja sakramenttien jakamiseksi asetettua kirkon virkaa, johon kutsutaan ja johon vihitään pappisvihkimyksessä;

2) *papilla* henkilöä, joka kirkkojärjestyksen mukaisesti on joko vihitty pappisvirkaan tai jolle on myönnetty oikeus toimittaa pappisvirkaa Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa;

3) *papin viralla* hallinnollisella päätöksellä perustettua seurakunnan, seurakuntayhtymän, tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen virkaa, johon voidaan valita vain pappi.

3 §

Ero pappisvirasta, pappisvirasta pidättäminen ja pappisviran menettäminen

Eron pappisvirasta myöntää tuomiokapituli hakemuksesta.

Papille, joka ei ole pysynyt kirkon tunnustuksessa, tuomiokapituli voi antaa kirjallisen varoituksen tai pidättää hänet pappisvirasta vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi kuukaudeksi. Jos pappi ei ole pappisvirasta pidättämisen kuussa pyytänyt eroa pappisvirasta tai osoittanut tahtovansa pysyä kirkon tunnustuksessa, tuomiokapituli määrää hänet menettämään pappisvirkansa.

Papille, joka toimii vastoin pappisviran velvollisuuksia ja pappislupausta tai laiminlyö niitä taikka käyttäytyy papille sopimattomalla tavalla, tuomiokapituli voi asian laadun mukaan antaa kirjallisen varoituksen tai pidättää hänet pappisvirasta vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi kuukaudeksi. Jos papin sopimaton käyttäytyminen, laiminlyönnit pappisvirassa tai käyttäytyminen muutoin osoittaa hänet ilmeisen sopimattomaksi olemaan pappina, tuomiokapi-

tuli voi määrätä hänet menettämään pappisvirkansa.

Jos pappi on tuomittu rikoksesta sellaiseen rangaistukseen, joka osoittaa hänet ilmeisen sopimattomaksi olemaan pappina, tuomiokapituli voi määrätä hänet menettämään pappisvirkansa.

Piispa ja tuomiokapituli voivat pyynnöstä palauttaa pappisviran menettäneelle henkilölle pappisviran.

4 §

Vaalikelpoisuuden tai äänioikeuden menettäminen

Määräaikaaisesti pappisvirasta pidätetty pappi ei ole vaalikelpoinen papillisiin luottamustehtäviin kirkossa eikä hänellä ole pappisviran perusteella saatavaa äänioikeutta.

Jos tuomioistuim on tuominnut papin viralta pantavaksi, hän ei ole vaalikelpoinen papillisiin luottamustehtäviin kirkossa ennen kuin hän on saanut tuomiokapitulilta uuden viranhoidon määräyksen papin virkaan.

5 §

Kuuluminen hiippakuntaan ja rovastikuntaan sekä äänioikeus

— — — — —
Kenttäpiispa kuuluu arkkihiippakuntaan ja muu sotilaspappi siihen hiippakuntaan, jonka alueella hänen varsinainen virkapaikkansa on.

6 luku

Henkilöstö

Yleiset säännökset

1 §

Työnantaja ja henkilöstö

Työnantajalla tarkoitetaan tässä luvussa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntaa,

seurakuntayhtymää, tuomiokapitulia ja kirkkohallitusta, jollei toisin säädetä. Seurakuntayhtymä ja siihen kuuluvat seurakunnat ovat palvelussuhteen ehtoja koskevissa asioissa yksi työnantaja.

Tuomiokapitulilla on seurakunnan ja seurakuntayhtymän viranhaltijoita koskevissa virkasuhdeasioissa työnantajalle kuuluvia tehtäviä siten kuin tässä laissa ja kirkkojärjestyksessä tai muussa laissa säädetään.

Työnantajan palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa. Virkasuhteeseen sovelletaan, mitä siitä tässä laissa ja sen nojalla kirkkojärjestyksessä tai muualla laissa säädetään. Työsopimussuhteeseen sovelletaan, mitä siitä erikseen säädetään, ja sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään.

Virkasuhteessa suoritettavaa tehtävää varten perustetaan virka. Perustellusta syystä henkilö voidaan kuitenkin ottaa virkasuhteeseen määräajaksi myös ilman, että tehtävää varten on perustettu virka.

Työnantajalla tulee olla tehtäviensä hoitamista varten riittävä henkilöstö.

2 §

Viranhaltija ja virkasuhde

Viranhaltijalla tarkoitetaan henkilöä, joka on virkasuhteessa työnantajaan.

Virkasuhteella tarkoitetaan julkisoikeudellista palvelussuhdetta, jossa seurakunta, seurakuntayhtymä, tuomiokapituli tai kirkkohallitus on työnantajana ja viranhaltija työn suorittajana.

3 §

Henkilöstön kielitaito

Viranhaltijalta vaadittavasta kielitaidosta säädetään kirkkojärjestyksessä ottaen huomioon, mitä tämän lain 3 luvun 7 ja 8 §:ssä ja 4 luvun 4 §:ssä säädetään. Kielitaitoa koskevasta kelpoisuusvaatimuksesta voidaan myöntää erivapaus erityisestä syystä. Tuomiokapituli myöntää erivapauden seurakunnan tai seurakuntayhtymän

papin ja lehtorin viran haltijalle. Muulle viranhaltijalle erivapauden myöntää se viranomaisen, jonka toimivaltaan viran perustaminen kuuluu.

Virkaa täytettäessä tai työsopimussuhteeseen otettaessa otetaan huomioon myös sellainen hakija, joka on osoittanut vaaditun kielitaidon hakuajan päätyttyä, jos tämä ei viivytä asian käsittelyä.

Viranomaisen on koulutusta järjestämällä ja muilla henkilöstöpoliittisilla toimilla huolehdittava siitä, että sen henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaisen tehtävien hoitamiseksi kielilaissa, saamen kielilaissa ja muussa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti.

4 §

Kirkon virka- ja työehtosopimukset

Evangelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksen sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden etujen valvomiseksi perustettujen yhdistysten välillä voidaan, niin kuin siitä erikseen säädetään, virka- ja työehtosopimuksin sopia kirkkohallituksen, tuomiokapitulin, seurakunnan tai seurakuntayhtymän palveluksessa olevien palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista sen estämättä, mitä niistä säädetään tässä laissa tai muissa kirkkohallitusta, tuomiokapitulia, seurakuntaa ja seurakuntayhtymää koskevissa sääöksissä.

5 §

Muut viranhaltijan palvelussuhdetta koskevat säännökset ja määräykset

Viranhaltijoiden palvelussuhteen ehdoista annetaan tämän lain säännösten ja virkaehtosopimuksen määräysten lisäksi tarpeelliset täydentävät säännökset ja määräykset kirkkojärjestyksessä taikka työnantajan antamissa ohje- tai johtosäännöissä.

6 §

Eläkkeet

Viranhaltijan ja työntekijän oikeudesta eläkkeeseen sekä viranhaltijan ja työntekijän edunsaajan oikeudesta perhe-eläkkeeseen säädetään erikseen.

7 §

Sotilaspapit

Puolustusvoimissa voi olla papin virkoja. Sotilaspappeja johtaa ja valvoo puolustusvoimien hengellisen työn johtajana kenttäpiispa. Sotilaspappi on pappisviran toimittamisessa kenttäpiispan alainen. Sotilaspapin pappisvirkaan liittyvistä tuomiokapitulin valtuuksista säädetään 5 luvun 3 §:ssä. Sotilaspapin ja kenttäpiispan virkoihin sovelletaan muutoin, mitä niistä erikseen säädetään.

8 §

Virat erityisiä tarpeita varten

Papin virkoja ja lehtorin virkoja voi lisäksi olla vankilassa ja muita erityisiä tarpeita varten. Viranhaltija on pappisviran ja tämän luvun 29 §:ssä tarkoitettujen lehtorin viran velvollisuuksien osalta tuomiokapitulin alainen.

Vankilaan tai muuhun laitokseen perustetun papin viran ja lehtorin viran täyttää tuomiokapituli julistettuaan viran haettavaksi ja saatuaan hakijoista lausunnon asianomaiselta viranomaiselta. Tuomiokapituli määrää tarvittaessa viran väliaikaisen hoitajan ja viransijaisen.

Virkasuhteen alkaminen

9 §

Virkasuhteen kesto

Viranhaltija otetaan virkasuhteeseen toistaiseksi tai määräajaksi.

Viranhaltija voidaan ottaa määräajaksi vain, jos:

- 1) viranhaltija sitä itse pyytää;
- 2) määräajaksi ottamisesta säädetään erikseen; tai
- 3) tehtävän luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen tai muu näihin rinnastettava työnantajan toimintaan liittyvä seikka sitä vaatii.

Viranhaltijalla, joka on ilman 2 momentin mukaista perustetta otettu määräajaksi tai joka on ilman perusteltua syytä toistuvasti otettu peräkkäin määräajaksi, on oikeus saada virkasuhteen päättyessä vähintään kuuden ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Korvausvaatimus voidaan esittää kuuden kuukauden kuluessa virkasuhteen päättymisestä.

Kirkkojärjestyksessä säädetään niistä viroista, joihin on tehtävien laadun vuoksi aina otettava määräajaksi.

10 §

Julkinen hakumenettely

Virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Viranhakuilmoitukset on saatettava tiedoksi julkaisemalla ne työnantajan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä tarpeen vaatiessa muulla työnantajan päättämällä tavalla, jollei toisin säädetä. Hakuaika on vähintään 14 kalenteripäivää ilmoituksen julkaisemisesta.

Virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen voi perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai viran täyttämättä jättämisestä. Uutta hakumenettelyä koskevassa ilmoituksessa on mainittava, otetaanko aikaisemmat hakemukset huomioon.

Kirkkoherran, kappalaisen ja vakinaisen lehtorin viran haettavaksi julistamisesta, hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai virkasuhteen täyttämättä jättämisestä päättää tuomiokapituli. Hakumenettelystä säädetään kirkkojärjestyksessä.

11 §

Poikkeukset julkisesta hakumenettelystä

Virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun:

1) henkilö otetaan hoitamaan virkaa sijaisena tai avoinna olevaan virkasuhteeseen määräajaksi;

2) taloudellisista ja tuotannollista syistä irtisanottu viranhaltija otetaan toiseen virkasuhteeseen;

3) 36 §:ssä tarkoitettu virkasuhde tarjotaan osa-aikaiselle viranhaltijalle;

4) 38 §:ssä tarkoitettu viranhaltija siirretään toiseen virkasuhteeseen;

5) virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää virkaan valitaan joku muu virkaa hakenut, kelpoisuusehdot hakuajan päättyessä täyttänyt hakija;

6) muun työnantajan palveluksessa oleva henkilö otetaan virkasuhteeseen 39 §:ssä tarkoitettua toiminnan siirtämisen yhteydessä; tai

7) menettelyyn on muu erityisen painava syy.

Tuomiokapituli antaa sopivalle papille viranhoidomääräyksen seurakunnan seurakuntapastorin virkaan toistaiseksi. Jollei asian kiireellisyys muuta vaadi, seurakunnalle on varattava tilaisuus antaa lausunto viran erityisistä tarpeista ennen viran täyttämiseen ryhtymistä sekä virkaan ilmoittautuneista ennen viranhoidomääräyksen antamista.

Kun seurakunnan kirkkoherran, kappalaisen tai seurakuntapastorin avoinna olevaan virkaan tai seurakunnan papin virkaan muutoin tarvitaan väliaikaista hoitajaa, tuomiokapituli määrää virkaa hoitamaan sitä haettavaksi julistamatta virkaan sopivan hiippakunnan papin siten kuin 2 momentissa säädetään.

12 §

Virkasuhteeseen ottaminen

Sellaiseen virkasuhteeseen, joka on ollut julkisesti haettavana, voidaan ottaa vain henkilö,

joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päättymistä ja tuolloin täyttää kelpoisuusvaatimukset. Hakemukseen on liitettävä selvitys hakijan kelpoisuudesta.

Kirkkoneuvoksen virkaan voidaan suostumuksensa nojalla ottaa sellainenkin henkilö, joka ei ole hakenut sitä ja jonka kelpoisuudesta on esitetty selvitys.

Piispan valintaan sovelletaan, mitä tässä laissa, kirkkojärjestyksessä ja kirkon vaalijärjestyksessä säädetään.

13 §

Kelpoisuusvaatimukset

Yleistä nimitysperusteista julkisiin virkoihin säädetään perustuslaissa.

Vain evankelis-luterilaisen kirkon konfirmoitu jäsen on kelpoinen:

1) virkasuhteeseen;

2) työsuhteeseen, joka liittyy kirkon jumalanpalveluselämään, diakoniaan, kasvatukseen, opetukseen tai sielunhoitoon;

3) työsuhteeseen, jossa kirkon jäsenyyden ja konfirmaation edellyttäminen on työtehtävien luonteen vuoksi muutoin perusteltua.

Tuomiokapituli voi myöntää 2 momentissa tarkoitettua kelpoisuusvaatimuksesta erivapauden muun kristillisen kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan papille, jos kirkolliskokous on hyväksynyt tuon kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan kanssa tehdyn sopimuksen pappisviran vastavuoroisen hoitamisen edellytyksistä. Erivapaus voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi.

Papin ja lehtorin virkaa lukuun ottamatta henkilö voidaan ottaa kirkon jäsenyyttä ja konfirmaatiota koskevasta kelpoisuusvaatimuksesta riippumatta määräaikaiseen palvelussuhteeseen, joka on tarkoitettu kestämaan enintään kaksi kuukautta, jos siitä erikseen säädetään tai työnantaja perustellusta syystä yksittäistapauksessa niin päättää.

Henkilö, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta, voidaan ottaa vain määräaikaiseen virkasuhteeseen.

14 §

Erityiset kelpoisuusvaatimukset

Virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai työnantajan päättämä erityinen kelpoisuus, jollei tämän lain nojalla toisin säädetä.

Henkilö voidaan ottaa määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta, jos siitä erikseen säädetään tai työnantaja perustellusta syystä yksittäistapauksessa niin päättää. Papin virkaan voidaan antaa viranhoidomääräys vain papille ja lehtorin virkaan vain lehtorille.

Jos viran kelpoisuusvaatimuksena on erityiskoulutus, joka säännönmukaisesti suoritetaan haetun viran hoitamisen yhteydessä, hakija on kelpoinen hakemaan virkaa, jos hän täyttää viran muut kelpoisuusehdot ja kirjallisesti sitoutuu suorittamaan erityiskoulutuksen. Jos hakija ei suorita erityiskoulutusta työnantajan asettamassa kohtuullisessa määräajassa, hänet voidaan irtisanoa 55 §:n mukaista irtisanomisaikaa noudattaen.

15 §

Ulkomaiset opinnot ja tutkintotodistukset

Ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa (1093/2007) tarkoitetun ammattipätevyyden tuottamaan kelpoisuuteen seurakunnan, seurakuntayhtymän, tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen virkaan sovelletaan, mitä sanotussa laissa säädetään.

Muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta säädetään ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetussa laissa (531/1986).

Islannin, Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan kansallaiseen sovelletaan 1 ja 2 momentissa mainittujen lakien lisäksi Pohjoismaiden välillä pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, tehdyn sopimuksen eräi-

den määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annettua lakia (651/1998).

16 §

Terveystilaa koskeva selvitys virkasuhteeseen otettaessa ja papiksi vihittäessä

Virkasuhteeseen ottamisen ja pappisvihkimyksen edellytyksenä on, että siihen otettava henkilö antaa ottamisesta tai vihkimisestä päättävälle viranomaiselle tehtävän hoidon terveydellisiä edellytyksiä koskevat tiedot sekä osallistuu lisäksi tarvittaessa asian selvittämiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin. Työnantajan määräämistä tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista välttämättömistä kustannuksista vastaa työnantaja.

Virkaan ottamisesta päättävä viranomainen voi perustellusta syystä päättää, ettei 1 momentissa tarkoitettua selvitystä vaadita.

Jollei tietoja terveydellisistä edellytyksistä ole käytettävissä päätettäessä virkasuhteeseen ottamisesta, päätös tehdään ehdollisena. Viranhaltijan on esitettävä tiedot virkasuhteeseen ottamisesta päättävän viranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Jos tietoja ei esitetä määräajassa tai viranomainen ei sille esitettyjen tietojen takia pidä viranhaltijaa soveltuvana virkaan, viranomainen tekee päätöksen virkasuhteeseen ottamispäätöksen raukeamisesta. Päätös tulee voimaan, kun se on annettu viranhaltijalle tiedoksi. Muussa tapauksessa viranomainen päättää, että henkilön virkasuhde jatkuu.

Kirkkoherran viran hakijan on liitettävä hakemusasiakirjoihin tehtävän hoidon terveydellisiä edellytyksiä koskevat tiedot sekä osallistuttava tuomiokapitulin määräyksestä lisäksi tarvittaessa asian selvittämiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

17 §

Koeaika

Virkasuhteeseen otettaessa voidaan määrätä virantoimituksen aloittamisesta alkavasta enintään kuuden kuukauden koeajasta. Vuotta ly-

hyemmässä määräaikaisessa virkasuhteessa koeaika voi olla enintään puolet virkasuhteen kestosta. Seurakunnan seurakuntapastorin koeajan määrittämisestä päättää tuomiokapituli.

Jos viranhaltija otetaan saman työnantajan toiseen virkasuhteeseen ja hänen tehtävänsä tai asemansa huomattavasti muuttuvat ja viranhaltija itse on hakeutunut toiseen virkasuhteeseen, työnantaja voi määrätä koeajan noudatettavaksi uudessa virkasuhteessa.

Koeajan kuluessa virkasuhde voidaan molemmin puolin purkaa päättymään välittömästi. Purkamisen ei saa tapahtua syrjivillä tai koeajan tarkoitukseen nähden muutoin epäasiallisilla perusteilla.

Papin virassa olevan papin sekä lehtorin virkasuhteen purkamisesta koeaikana päättää tuomiokapituli omasta tai työnantajan aloitteesta. Tuomiokapitulin on käsiteltävä asia kiireellisenä. Purkamisesta voidaan päättää koeajan päättymistä seuraavassa tuomiokapitulin istunnossa, jos seurakunta tai seurakuntayhtymä on pannut asian tuomiokapitulissa vireille koeaikana.

Mitä tässä pykälässä säädetään koeajasta, ei koske kirkkoherran, piispan, kirkkoneuvoksen, pappisasessorin eikä lääninrovastin virkoja.

18 §

Viranhoidomääräys ja selvitys virkasuhteen ehdoista

Viranhaltijalle on annettava viipymättä ja mikäli mahdollista ennen virantoimituksen alkamista virkasuhteeseen ottamisesta pöytäkirjanote tai muu kirjallinen viranhoidomääräys. Tämän lisäksi työnantajan on annettava viranhaltijalle vähintään kuukauden kestävässä virkasuhteessa selvitys keskeisistä virkasuhteen ehdoista, jolleivät ne ilmene annetusta viranhoidomääräyksestä.

Selvitys on annettava viimeistään ensimmäisen täyden palkanmaksukauden päättymiseen mennessä, ja siitä tulee ilmetä ainakin:

- 1) virkanimike;
- 2) virkasuhteen kesto aika;
- 3) mahdollinen määräaikaisuuden peruste;

- 4) mahdollinen koeaika;
- 5) virkapaikka virkasuhteen alkaessa;
- 6) virantoimituksen alkamisajankohta;
- 7) pääasialliset tehtävät tai niiden määräytymisperuste;
- 8) palkkauksen perusteet sekä palkanmaksukausi;
- 9) osa-aikaisen virkasuhteen säännöllinen työaika tai, jos viranhaltija ei sovelleta työaika, työmäärän suhteellinen osuus viran täydestä työmäärästä;
- 10) vuosiloman määräytyminen.

Viranhoidomääräyksen seurakunnan ja seurakuntayhtymän papin virkaan ja lehtorin virkaan antaa tuomiokapituli. Selvityksen keskeisistä virkasuhteen ehdoista antaa työnantaja. Viranhoidomääräys seurakunnan ja seurakuntayhtymän papin viran väliaikaiseksi hoitajaksi voidaan antaa myös oman viran ohella.

19 §

Virkasuhteen sekä viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Virkasuhde alkaa virkasuhteeseen ottamista koskevan päätöksen tekemisestä.

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta tässä laissa tai muualla toisin säädetä.

Jos viranhaltija otetaan saman työnantajan toiseen virkasuhteeseen, viranhaltijan palvelussuhde ei katkea hänen siirtyessään välittömästi toiseen virkasuhteeseen.

Työnantajan velvollisuudet

20 §

Yleisvelvoite

Työnantajan on huolehdittava siitä, että viranhaltijalle annetaan virkasuhteesta johtuvat etuudet ja oikeudet sellaisina kuin ne hänelle kuuluvat.

21 §

Työyhteisön ja työilmapiirin kehittäminen

Viranhaltijan hoidettavana olevaa tehtävää tai työmenetelmiä muutettaessa taikka kehitettäessä työnantajan on pyrittävä huolehtimaan siitä, että viranhaltija voi suoriutua tehtävänsä hoidosta. Työnantajan on myös pyrittävä edistämään viranhaltijan mahdollisuuksia kehittyä kykyjensä mukaan urallaan. Työnantajan on pyrittävä edistämään hyvää ja luottamuksellista ilmapiiriä työyhteisössä.

22 §

Työturvallisuus

Työnantajan on huolehdittava työturvallisuudesta viranhaltijan suojelemiseksi tapaturmilta ja terveydellisiltä vaaroilta siten kuin työturvallisuuslaissa (738/2002) ja sen nojalla säädetään.

Jos raskaana olevan viranhaltijan työtehtävät tai työolot vaarantavat hänen tai sikiön terveyden eikä työssä tai työoloissa olevaa vaaratekijää voida poistaa, viranhaltija on pyrittävä raskauden ajaksi siirtämään muihin, hänen työkykynsä ja ammattitaitonsa huomioon ottaen sopiviin tehtäviin.

23 §

Nimikirjan pitäminen

Työnantaja pitää viranhaltijoista ja työntekijöistä nimikirjaa. Tuomiokapituli pitää nimikirjaa hiippakunnan papeista ja lehtoreista. Nimikirjaan merkittävien tietojen tallentamiseen, käyttämiseen ja poistamiseen sovelletaan, mitä nimikirjalaissa (1010/1989) säädetään.

24 §

Palkkalaskelma

Työnantajan on annettava viranhaltijalle palkanmaksun yhteydessä laskelma, josta ilmenevät palkan määrä ja sen määräytymisperusteet.

25 §

Kokoontumisoikeus

Työnantajan on sallittava viranhaltijoiden ja heidän järjestöjensä käyttää maksutta työnantajan hallinnassa olevia sopivia tiloja taukojen aikana ja työajan ulkopuolella virkasuhdeasioiden sekä ammatillisen yhdistyksen toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyyn. Kokoontumisoikeuden käyttö ei saa aiheuttaa haittaa työnantajan toiminnalle.

Viranhaltijan velvollisuudet

26 §

Yleiset velvollisuudet

Viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä.

Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäydyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Viranhaltijalle, joka on rikkonut tai laiminlyönyt virkasuhteeseen kuuluvia velvoitteita, voidaan antaa varoitus.

Viranhaltija ei saa vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista taloudellista tai muuta etua, josta säädetään rikoslain (39/1889) 40 luvussa.

27 §

Välttämättömät ja kiireelliset virkatehtävät

Vapaa-aikanaan viranhaltijan, johon ei sovelleta työaikalakia, on hoidettava välttämättömät ja kiireelliset virkatehtävät, jollei niiden hoitoa ole voitu muulla tavalla järjestää. Viranhaltija on velvollinen toimimaan oman virkansa ohella muun viranhaltijan sijaisena tämän vuosiloman ja vapaapäivän aikana.

28 §

Vaitiolovelvollisuus

Vaitiolovelvollisuuteen sovelletaan tämän lain lisäksi, mitä siitä säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja muussa laissa.

29 §

Lehtorin viran velvollisuudet

Mitä papin velvollisuudesta olla ilmaisematta rippisalaisuutta ja velvollisuudesta pysyä tunnustuksessa 5 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään, koskee myös lehtoria. Pappisvirasta erottamisen sijasta lehtori menettää oikeutensa toimia lehtorina.

30 §

Sivutoimi ja kilpaileva toiminta

Sivutoimella tarkoitetaan virkasuhdetta, palkattua työtä ja pysyväisluonteista tehtävää, josta viranhaltijalla on oikeus kieltäytyä, sekä ammatin, elinkeinon ja liikkeen harjoittamista. Viranhaltija ei saa ottaa vastaan eikä pitää sellaista sivutointa, joka edellyttää työajan käyttämistä sivutoimeen kuuluvien tehtävien hoitamiseen, ellei työnantaja hakemuksesta myönnä siihen lupaa. Sivutoimilupa vaaditaan myös päätoimiselta viranhaltijalta, jolla ei ole kiinteää työaika.

Sivutoimiluvasta päättää työnantaja. Tuomiokapituli päättää sivutoimiluvan myöntämisestä seurakunnan papin viran ja lehtorin viran haltijalle. Sivutoimilupa voidaan myöntää määräajaksi tai muutoin rajoitettuna. Harkittaessa sivutoimiluvan myöntämistä on otettava huomioon, että viranhaltija ei saa sivutoimen vuoksi tulla esteelliseksi tehtävässään. Sivutoimi ei myöskään saa vaarantaa luottamusta tasapuolisuuteen tehtävän hoidossa tai muutenkaan häiritä tehtävän asianmukaista hoitamista. Sivutoimena ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka kilpailevana toimintana ilmeisesti vahingoittaa työnantajaa. Viranhaltija ei saa virkasuhteen kestäessä ryhtyä myöskään kilpailevan toimin-

nan valmistelemiseksi sellaisiin toimenpiteisiin, joita ei voida pitää hyväksyttävänä.

Muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta sivutoimesta viranhaltijan on tehtävä ilmoitus työnantajalle. Työnantaja voi varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi kieltää tällaisen sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla.

Työnantaja voi peruuttaa sivutoimiluvan 2 momentissa tarkoitettulla perusteella. Viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen sivutoimiluvan peruuttamista.

31 §

Terveystietojen antaminen

Viranhaltija on velvollinen antamaan työnantajan pyynnöstä asianomaisten tehtävien hoitamisen edellytysten selvittämiseksi tarpeelliset tiedot työ- ja toimintakyvystään sen lisäksi, mitä työterveyshuoltolaissa (1383/2001) säädetään. Viranhaltija on myös velvollinen työnantajan määräyksestä osallistumaan terveydentilansa toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jos se on välttämätöntä tehtävän hoitamisen edellytysten selvittämiseksi. Seurakunnan papin viran haltijalle määräyksen antaa tuomiokapituli. Viranhaltijalle on ennen määräyksen antamista varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Potilaan itsemääräämisoikeuteen sovelletaan muutoin, mitä siitä erikseen säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista työnantajan määräämistä tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista välttämättömistä kustannuksista vastaa työnantaja.

32 §

Työturvallisuus

Viranhaltijan on huolehdittava työturvallisuudesta siten kuin työturvallisuuslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä viranhaltijan velvollisuudeksi säädetään.

33 §

Rikosrekisteriote

Virkasuhteeseen ottamisen edellytyksenä on lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) 2 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa, että henkilö on toimittanut viran täyttävän viranomaisen pyynnöstä nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun otteen rikosrekisteristä. Rikosrekisteriotteen esittämiseen sovelletaan myös, mitä lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 6—10 §:ssä säädetään.

Jollei viran täyttämisestä päätettäessä ole käytettävissä 1 momentissa tarkoitettua rikosrekisteriotetta, päätös tehdään ehdollisena. Virkaan ehdollisesti valitun on esitettävä rikosrekisteriote viimeistään 30 päivän tai viran täyttävän viranomaisen erityisestä syystä myöntämän pidemmän määräajan kuluessa ehdollista valintaa koskevan päätöksen tiedoksisaannista uhalla, että päätös muutoin raukeaa. Viranomaisen päättää virkasuhteen jatkumisesta tai raukeamisesta.

34 §

Huumausainetesti

Virkasuhteeseen otettava henkilö voidaan velvoittaa esittämään huumausainetestiä koskeva todistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 7 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa virkasuhteeseen ottamisen edellytyksenä. Oikeudesta velvoittaa viranhaltija esittämään huumausainetestiä koskeva todistus säädetään yksityisyyden suojasta työelämässä annetussa laissa.

Virkasuhteessa tapahtuvat muutokset

35 §

Virkasuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Työnantaja voi, varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi, muuttaa virkasuhteen

osa-aikaiseksi 52 §:ssä tarkoitettulla irtisanomisperusteella irtisanomisaikaa noudattaen. Seurakunnan kappalaisen, seurakuntapastorin ja lehtorin virkasuhteen osa-aikaistamismenettelyyn sovelletaan, mitä papin virkasuhteen irtisanomisesta ja purkamisesta säädetään 59 §:n 2 ja 3 momentissa.

Kirkkoherran virkasuhde voidaan muuttaa osa-aikaiseksi vain viranhaltijan hakemuksesta.

Piispan ja kirkkoneuvoksen virkasuhdetta ei voi muuttaa osa-aikaiseksi.

36 §

Osa-aikaisen viranhaltijan oikeus kokoaikaiseen virkasuhteeseen

Työnantajan, joka tarvitsee uusia viranhaltijoita tehtäviltään samankaltaiseen kokoaikaiseen virkasuhteeseen, on 62 §:n estämättä ensisijaisesti tarjottava toistaiseksi virkaan otetulle osa-aikatyötä tekeväälle viranhaltijalle mahdollisuus siirtyä tällaiseen virkasuhteeseen. Edellytyksenä on, että viranhaltija on etukäteen kirjallisesti ilmoittanut haluavansa kokoaikaiseen virkasuhteeseen, hän täyttää tämän virkasuhteen kelpoisuusvaatimukset ja tehtävä on hänelle sopeva.

37 §

Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen

Toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen voi, varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi, päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää.

Seurakunnan kappalaisen, seurakuntapastorin ja lehtorin viran haltijan virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta päättää kirkkoherra. Seurakuntayhtymän seurakuntapastorin ja lehtorin virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta päättää yhteinen kirkkoneuvosto, jollei ohje- tai johtosäännöllä toisin määrätä.

38 §

Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltija voidaan siirtää saman työnantajan toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana, jos:

1) hänen asemansa toistaiseksi otettuna tai määräaikaisena viranhaltijana ei muutu ja perusteena on toiminnan tai tehtävien uudelleenjärjestelyyn liittyvä perusteltu syy ja hänen varsinainen palkkansa ei alene;

2) hän on antanut siirtoon suostumuksensa; tai

3) siirtoon on muu hyväksyttävä syy ja viranhaltija on antanut siirtoon suostumuksensa.

Viranhaltija voidaan perustellusta syystä siirtää enintään vuoden määräajaksi saman työnantajan toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana, edellyttäen, ettei viranhaltijan varsinainen palkka alene. Viranhaltijalle annettu määräys voidaan milloin tahansa peruuttaa ja asianomainen on velvollinen siirtymään välittömästi takaisin entiseen virkasuhteeseen siihen kuuluvun palkkaeduin. Peruutus tulee voimaan heti.

Viranhaltijalle on ennen 1 ja 2 momentissa tarkoitettua siirtämistä tai 2 momentissa tarkoitettua peruuttamista varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

39 §

Viranhaltijan asema seurakuntajaotuksen muuttamisessa ja liikkeen luovutuksessa

Seurakuntajaotuksen muutoksen vaikutuksesta henkilöstön asemaan säädetään 13 luvussa sekä kirkkojärjestyksen 13 luvussa.

Työnantajan liikkeen luovutuksella tarkoitetaan tässä luvussa työnantajan toiminnon luovuttamista toiselle työnantajalle, jos luovutettava kokonaisuus pysyy luovutuksen jälkeen samana tai samankaltaisena.

Liikkeen luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista virkasuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät uudelle omistajalle tai haltijalle. Jos luovutus tapahtuu yksityisoikeudelliselle yhteisölle tai säätiölle, siirtyvät viranhaltijat työsopimussuhteeseen luovutuksensaajan palvelukseen. Tällöin luovutuksensaajalle eivät siirry ne oikeudet ja velvollisuudet, jotka johtuvat nimenomaan virkasuhteesta eivätkä ole ominaisia työsuhteelle.

Ennen luovutusta eräntyneestä palkasta tai muusta virkasuhdetta koskevasta saatavasta vastaavat luovuttaja ja luovutuksensaaja yhteisvastuullisesti. Luovuttaja on kuitenkin luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta eräntyneestä saatavasta, jollei muuta ole sovittu.

Luovutuksensaaja on velvollinen noudattamaan luovutushetkellä voimassa olleen virkaehtosopimuksen määräyksiä, kuten työehtosopimuslaissa (436/1946) säädetään.

Virkavapaa

40 §

Virkavapaa

Viranhaltijalle voidaan hakemuksesta myöntää määräajaksi vapautus virkatehtävien hoitamisesta joko kokonaan tai osittain, jollei toisin säädetä.

Viranhaltijalla on oikeus saada vapaata työstään kunnallisen luottamustoimen hoitamista varten siten kuin kuntalain (365/1995) 32 b §:ssä säädetään.

Viranhaltijan osa-aikaiseen sairauspoissaoloon sovelletaan, mitä työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 11 a §:ssä säädetään.

41 §

Virkavapaan hakeminen ja myöntäminen

Virkavapaata on haettava kirjallisesti, jollei muualla toisin säädetä tai virkaehtosopimuksessa toisin määrätä.

Virkavapaan myöntäminen ja sen pituus ovat työnantajan harkinnassa, jollei muualla toisin

säädettä tai virkaehtosopimuksessa toisin määrätä. Mikäli virkavapaata ei voida myöntää hakemuksen mukaisesti, hakemus on hylättävä, jollei viranhaltija kirjallisesti suostu sen myöntämiseen muulla tavalla.

Jos viranhaltija on ollut poissa virantoimituksesta eikä hänelle ole myönnetty virkavapaata, poissaolo merkitään jälkikäteen virkavapaaksi, mikäli työnantaja toteaa poissaolon johtuneen ylivoimaisesta esteestä tai muusta pätevästä syystä.

Kirkkojärjestyksessä säädetään virkavapaan myöntävästä viranomaisesta. Kirkkohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä seurakunnan pappeiden virkavapaan sekä vuosiloman ja vapaa-ajan järjestämisestä.

42 §

Virkavapaan keskeyttäminen ja peruuttaminen

Virkavapaan keskeyttäminen tai peruuttaminen viranhaltijan pyynnöstä on työnantajan harkinnassa, jollei laissa toisin säädetä tai virkaehtosopimuksessa toisin määrätä.

Virkavapaa keskeytyy siksi ajaksi, kun virkavapaana oleva viranhaltija suostumuksensa perusteella perustellusta syystä määrätään suorittamaan joitakin virkatehtäviä.

Jos virkavapaata käytetään muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on myönnetty, virkavapaa voidaan keskeyttää tai peruuttaa. Ennen päätöksen tekemistä viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

43 §

Perhevapaat

Viranhaltijalla on oikeus saada virkavapaata perhevapaiden vuoksi siten kuin työsopimussuhteessa säädetään.

Lomauttaminen

44 §

Lomauttaminen

Työnantajalla on oikeus lomauttaa viranhaltija siten, että virantoimitus ja palkanmaksu keskeytetään toistaiseksi tai määräajaksi joko kokonaan tai osittain virkasuhteen muutoin pysyessä voimassa, jos työnantajalla on 52 §:n mukainen peruste irtisanoa virkasuhde. Kirkkoherraa, piispaa ja kirkkoneuvosta ei voida lomauttaa. Seurakunnan muun papin sekä lehtorin lomauttamisesta on pyydettävä tuomiokapitulin lausunto. Lomauttaminen ei estä viranhaltijaa ottamasta lomautusajaksi muuta työtä.

Viranhaltija voidaan 1 momentissa mainitulla tavalla lomauttaa enintään 90 päivän ajaksi, jos tehtävät tai työnantajan edellytykset tarjota työtä ovat tilapäisesti vähentyneet eikä työnantaja voi kohtuudella järjestää muita tehtäviä tai työnantajan tarpeisiin sopivaa koulutusta. Virkaehtosopimuksella ei voida sopia edellä tarkoitettun lomautuksen enimmäisajan pidentämisestä.

Virkasuhteen kestäessä voidaan työnantajan aloitteesta sopia viranhaltijan ja työnantajan kesken viranhaltijan lomauttamisesta 1 momentissa mainitulla tavalla silloin, kun se on tarpeen työnantajan toiminnan tai taloudellisen tilan vuoksi.

Jos viranhaltija on lomautettu toistaiseksi, on virantoimituksen alkamisesta ilmoitettava vähintään viikkoa ennen, jollei toisin ole sovittu.

Jos lomauttamista koskeva päätös on kumottu oikaisuvaatimuksen tai valituksen johdosta muulla kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitettulla perusteella ja työnantaja on uudella päätöksellä päättänyt samasta lomauttamisesta ja tämä päätös on saanut lainvoiman, katsotaan lomauttaminen tehdyksi ensin tehdyn päätöksen mukaisesti, jollei ensin tehdyn päätöksen lomautuksen ilmoitusajasta tai lomautuksen peruuntumisesta muuta johdu.

45 §

Lomautusmenettely

Työnantajan on käytettävissään olevien tietojen perusteella esitettävä viranhaltijalle ennakoselvitys lomautuksen perusteista sekä sen arvioidusta laajuudesta, toteuttamistavasta, alkamisajankohdasta ja kestosta. Jos lomautus kohdistuu useaan viranhaltijaan, selvitys voidaan antaa luottamusmiehelle tai viranhaltijoille yhteisesti. Selvitys on annettava viipymättä lomautuksen tarpeen tultua työnantajan tietoon. Selvitystä ei tarvitse esittää, jos työnantajan on virkaehtosopimuksen perusteella esitettävä vastaava selvitys.

Lomautuspäätöksessä tulee mainita lomautuksen peruste, alkamisaika ja määräaikaisen lomautuksen kesto sekä toistaiseksi tapahtuvan lomautuksen osalta sen arvioitu kesto. Lomautusta koskeva päätös on annettava viranhaltijalle tiedoksi kirjallisesti vähintään 14 päivää ennen lomautuksen alkamista. Lomautuspäätös annetaan viranhaltijalle henkilökohtaisesti. Jos lomautuspäätöstä ei voida antaa henkilökohtaisesti, sen saa toimittaa kirjeitse samaa määräaika noudattaen. Kirjeitse toimitetun päätöksen katsotaan tulleen viranhaltijan tietoon viimeistään seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on lähetetty. Lomautuspäätös on annettava tiedoksi luottamusmiehelle ja lomautuksen kohdistuessa vähintään kymmeneen viranhaltijaan myös työvoimaviranomaiselle.

46 §

Virkasuhteen irtisanominen lomautuksen yhteydessä

Lomautetulla viranhaltijalla on oikeus irtisanoa virkasuhde ilman irtisanomisaikaa päätymään milloin tahansa lomautusaikana, ei kuitenkaan viimeisen viikon aikana ennen lomautuksen päättymistä, jos lomautuksen päättymisaika on hänen tiedossaan. Muu sopimus on mitätön.

Jos lomauttaminen on tullut voimaan viranhaltijan saamatta hyväkseen 55 §:n 1 momentin mukaista irtisanomisaikaa ja työnantaja irti-

sanoo viranhaltijan ennen lomautuksen päättymistä, viranhaltijalla on oikeus saada korvauksena irtisanomisajan palkkansa. Irtisanomisajan palkasta saadaan vähentää 14 päivän palkka, jos viranhaltija on lomautettu lain tai sopimuksen mukaista yli 14 päivän lomautusilmoitusaikaa noudattaen.

Milloin lomauttaminen on tullut voimaan viranhaltijan saamatta hyväkseen virkasuhteen lakkaamista koskevaa irtisanomisaikaa ja toistaiseksi voimassa oleva lomauttaminen on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 200 kalenteripäivää, lomautetulla viranhaltijalla on virkasuhteen irtisanoessaan oikeus saada korvauksena irtisanomisajan palkkansa kuten 2 momentissa säädetään.

47 §

Menetettyjen ansioiden korvaaminen lomautusajalta

Jos lomautusta koskeva päätös 44 §:n 1 tai 2 momentin vastaisena kumotaan lainvoimaisella päätöksellä, viranhaltijalle maksetaan lainvastaisen lomautuksen vuoksi saamatta jäänyt säännöllisen työajan ansio siten kuin 61 §:ssä säädetään.

Virkasuhteen päättyminen

48 §

Virkasuhteen päättyminen ilman irtisanomista

Virkasuhde päättyy ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa:

- 1) kun määräaika, joksi viranhaltija on otettu, on kulunut loppuun;
- 2) kun määrätehtävää varten otetun viranhaltijan tehtävä on suoritettu;
- 3) sijaiseksi otetun määräaikaisen viranhaltijan määräajasta riippumatta, kun toistaiseksi otettu viranhaltija palaa virantoimitukseen, jos toistaiseksi otetulla viranhaltijalla on lakiin tai virkaehtosopimuksen määräykseen perustuva ehdoton oikeus palata virantoimitukseen;

4) kun viranhaltijalle on virkasuhteen perusteella myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke toistaiseksi, sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana viranhaltijan oikeus sairausajan palkan saamiseen on päättynyt, tai jos työnantaja on saanut työkyvyttömyyseläkepäätöksestä tiedon myöhemmin, tiedoksisaantipäivästä lukien;

5) viranhaltijan 16 §:n 3 momentissa tai 33 §:n 2 momentissa tarkoitetun valinnan raukeamista koskevan päätöksen tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä lukien;

6) sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana viranhaltija täyttää 68 vuotta, jollei viranhaltijan kanssa sovita virkasuhteen määräaikaisesta jatkamisesta.

Virkasuhde päättyy ilman irtisanomista myös silloin, kun viranhaltija eroaa kirkosta. Irtisanomiseen oikeutetun viranomaisen on tällöin päätöksellään viipymättä todettava virkasuhteen lakkaaminen. Virkasuhde katsotaan lakanneeksi sinä päivänä, kun irtisanomiseen oikeutettu viranomainen on antanut virkasuhteen lakkaamisesta koskevan päätöksen tiedoksi viranhaltijalle. Ennen kuin virkasuhde todetaan lakanneeksi, viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Tuomiokapituli tekee seurakunnan papin ja lehtorin kanssa 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun sopimuksen seurakuntaa kuultuaan.

Papin viranhaltijan virkasuhde päättyy ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa, kun tuomiokapituli on 5 luvun 3 §:n perusteella myöntänyt papille eron pappisvirasta tai määrännyt hänet menettämään pappisvirkansa. Lehtorin viranhaltijan virkasuhde päättyy ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa, jos tuomiokapituli on tämän luvun 29 §:n perusteella määrännyt hänet menettämään oikeutensa toimia lehtorina.

49 §

Piispan virkasuhteen päätyminen

Jos piispa ennen säädettyä eroamisikää ilmoittaa erostaan tuomiokapitulille, hänen virkasuhteensa päättyy ilmoituksessa mainittuna ajankohtana.

Tuomiokapituli myöntää piispalle eron, jollei virkasuhde ole muutoin päättynyt. Ero voidaan myöntää hakemuksetta piispalle, joka on pysyvästi menettänyt työkykynsä.

50 §

Viranhaltijasta johtuvat irtisanomisperusteet

Työnantaja ei saa irtisanoa virkasuhdetta viranhaltijasta johtuvasta syystä ilman asiallista ja painavaa syytä. Tällaisena syynä irtisanomiselle voidaan pitää virkasuhteeseen liittyvien velvoitteiden vakavaa rikkomista sekä sellaisten viranhaltijan henkilöön liittyvien työntekoedellytysten olennaista muuttumista, joiden vuoksi viranhaltija ei enää kykene selviytymään tehtävistään. Syyn asiallisuutta ja painavuutta arvioitaessa on otettava huomioon työnantajan ja viranhaltijan olosuhteet kokonaisuudessaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu syy ei ole ainakaan:

1) viranhaltijan sairaus, vamma tai tapaturma, ellei viranhaltijan työkyky ole näiden vuoksi vähentynyt olennaisesti ja niin pitkäaikaisesti, että työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää virkasuhteen jatkamista;

2) osallistuminen viranhaltijayhdistyksen päätöksen perusteella yhdistyksen toimeenpanemaan työtaistelutoimenpiteeseen;

3) viranhaltijan poliittinen, uskonnollinen tai muu mielipide tai osallistuminen yhteiskunnalliseen tai yhdistystoimintaan;

4) turvautuminen viranhaltijan käytettävissä oleviin oikeusturvakeinoihin.

Viranhaltijaa, joka on laiminlyönyt virkasuhteesta johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisen tai rikkonut niitä, ei kuitenkaan saa irtisanoa ennen kuin hänelle on varoituksella annettu mahdollisuus korjata menettelynsä.

Työnantajan on ennen irtisanomista selvitettävä, olisiko irtisanominen vältettävissä sijoittamalla viranhaltija muuhun virkasuhteeseen.

Jos irtisanomisen perusteena on niin vakava virkasuhteeseen liittyvä rikkomus, että työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää virkasuhteen jatkamista, 3 ja 4 momenttia ei sovelleta.

51 §

Viranhaltijasta johtuvaan irtisanomisperusteseen vetoaminen

Irtisanominen on tehtävä 50 §:ssä säädetyllä perusteella kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun irtisanomisen peruste on tullut irtisanomisesta päättävän viranomaisen tietoon.

52 §

Taloudelliset ja tuotannolliset irtisanomisperusteet

Virkasuhde voidaan irtisanoa, kun viranhaltijan tehtävät ovat vähentyneet olennaisesti ja pysyvästi taloudellisista syistä, työnantajan tai asianomaisen yksikön tehtävien uudelleen järjestelyn vuoksi taikka muista niihin verrattavista syistä. Irtisanominen edellyttää lisäksi, ettei viranhaltijaa voida ammattitaitoonsa ja kykyynsä nähden kohtuudella sijoittaa toiseen virkasuhteeseen tai ottaa sellaiseen työsuhteeseen, jonka tehtävät eivät olennaisesti poikkea viranhaltijan tehtävistä, tai kouluttaa uusiin tehtäviin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua perustetta irtisanomiseen ei katsota olevan ainakaan silloin, kun:

- 1) irtisanomista on edeltänyt tai seurannut uuden henkilön ottaminen samankaltaisiin tehtäviin eikä työnantajan toimintaedellytyksissä ole vastaavana aikana tapahtunut muutoksia;
- 2) irtisanomisen syyksi ilmoitetut tehtävien uudelleenjärjestelyt eivät tosiasiallisesti vähennä työnantajalla tarjolla olevia tehtäviä tai muuta tehtävien laatua.

53 §

Erityinen irtisanomissuoja

Viranhaltijalla, jolle on myönnetty virkavapaata perhevapaiden vuoksi, on sama irtisanomissuoja kuin työntekijällä työsopimuslain mukaan. Sama koskee viranhaltijaa, joka on raskasna tai joka tulee käyttämään oikeuttaan edellä tarkoitettuihin vapaisiin.

Luottamusmiehen virkasuhde voidaan irtisanoa 50 §:n perusteella vain, jos niiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden enemmistö, joiden luottamusmiehenä hän on, antaa siihen suostumuksensa. Virkasuhde voidaan irtisanoa 52 §:n perusteella vain, jos työ kokonaan päättyy eikä viranhaltijalle voida järjestää muuta työtä, joka vastaa hänen ammattitaitoaan, tai kouluttaa häntä muuhun työhön.

54 §

Irtisanomisoikeus liikkeen luovutuksen yhteydessä

Luovutuksensaaja ei saa irtisanoa viranhaltijan palvelussuhdetta pelkästään liikkeen luovutuksen perusteella.

Työnantajan luovuttaessa liikkeensä 39 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla viranhaltija saa virkasuhteessa muutoin sovellettavaa irtisanomisaikaa noudattamatta tai sen kestoajasta riippumatta irtisanoa virkasuhteen päättymään luovutuspäivästä, jos hän on saanut tiedon luovutuksesta työnantajalta tai liikkeen uudelta haltijalta viimeistään kuukautta ennen luovutuspäivää. Jos hänelle on annettu tieto luovutuksesta myöhemmin, hän saa irtisanoa palvelussuhteen päättymään luovutuspäivästä tai tämän jälkeen, viimeistään kuitenkin kuukauden kuluessa saatuaan tiedon luovutuksesta.

55 §

Irtisanomisaika

Työnantajan irtisanoessa viranhaltijan virkasuhteen irtisanomisaika on vähintään:

- 1) 14 päivää, jos palvelussuhde on jatkunut enintään vuoden;
- 2) yksi kuukausi, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli vuoden, mutta enintään neljä vuotta;
- 3) kaksi kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli neljä vuotta, mutta enintään kahdeksan vuotta;

4) neljä kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli kahdeksan vuotta, mutta enintään 12 vuotta;

5) kuusi kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli 12 vuotta;

6) kaksi kuukautta, kun kysymyksessä on kirkkoherran, piispan tai kirkkoneuvoksen virka.

Viranhaltijan irtisanoessa virkasuhteensa irtisanomisaika on vähintään:

1) 14 päivää, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä enintään viisi vuotta;

2) yksi kuukausi, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli viisi vuotta;

3) kaksi kuukautta, jos viranhaltijan ottaminen kuuluu kirkkovaltuustolle tai yhteiselle kirkkovaltuustolle;

4) kaksi kuukautta, kun kysymyksessä on kappalainen, kirkkoherra, piispa tai kirkkoneuvos.

Irtisanomisaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona irtisanominen on annettu tiedoksi. Viranhaltijan suostumuksella voidaan noudattaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua lyhyempää irtisanomisaikaa.

56 §

Virkasuhteen purkaminen

Työnantaja saa purkaa viranhaltijan virkasuhteen noudatettavasta irtisanomisajasta tai määräjän pituudesta riippumatta päättyväksi heti. Virkasuhde voidaan purkaa vain erittäin painavasta syystä. Tällaisena syynä voidaan pitää laisista tai määräyksistä johtuvien, virkasuhteeseen olennaisesti vaikuttavien velvoitteiden niin vakavaa rikkomista tai laiminlyöntiä, että työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää virkasuhteen jatkamista edes irtisanomisajan pituista aikaa.

57 §

Purkamisoikeuden raukeaminen

Purkamisoikeus raukeaa, jollei syy ole jo aikaisemmin menettänyt merkitystään, 14 päivän

kuluttua siitä, kun työnantaja on saanut tiedon purkamisen aiheesta tai, jos syy on jatkuva, siitä kun työnantaja on saanut tiedon sen lakkaamisesta. Jos purkaminen estyy pätevistä syistä, virkasuhde saadaan purkaa 14 päivän kuluessa esteen lakkaamisesta.

58 §

Virkasuhteen päättämismenettely

Ennen kuin työnantaja irtisanoo tai purkaa tai päättää virkasuhteen raukeamisesta 16 §:n 3 momentin mukaisesti, viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi virkasuhteen päättämisen syistä. Viranhaltijalla on oikeus häntä kuultaessa käyttää avustajaa. Oikeudesta käyttää avustajaa on ilmoitettava viranhaltijalle. Työnantajan päätös irtisanomisesta, purkamisesta tai raukeamisesta on perusteluineen merkittävä pöytäkirjaan.

Päätös virkasuhteen irtisanomisesta, purkamisesta tai raukeamisesta on annettava viranhaltijalle todisteellisesti tiedoksi siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

59 §

Virkasuhteen irtisanova tai purkava viranomaisen

Viranhaltijan irtisanoo ja hänen virkasuhteen sa purkaa:

1) seurakunnassa kirkkoneuvosto, seurakuntaneuvosto tai ohjesäännössä määrätty muu viranomainen;

2) seurakuntayhtymässä yhteinen kirkkoneuvosto tai ohjesäännössä määrätty muu viranomainen;

3) tuomiokapitulissa tuomiokapituli;

4) kirkkohallituksessa kirkkohallitus, jollei toisin säädetä.

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän papin ja lehtorin viran haltijan irtisanoo 50 §:ssä säädetyllä viranhaltijasta johtuvalla perusteella tai 52 §:ssä säädetyllä taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla tai hänen palvelussuhteensa purkaa 56 §:ssä säädetyllä perusteella tuomio-

kapituli. Jos tuomiokapituli irtisanoo papin tai lehtorin tai purkaa hänen palvelussuhteensa, sen on ennen päätöksen tekemistä varattava seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle mahdollisuus antaa asiasta lausunto.

Seurakunnan kirkkoneuvostolla, seurakunta-neuvostolla tai seurakuntayhtymän yhteisellä kirkkoneuvostolla on oikeus 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla tehdä tuomiokapitulille esitys papin tai lehtorin virkasuhteen irtisanomisesta tai virkasuhteen purkamisesta. Tuomiokapitulin on käsiteltävä asia kiireellisenä. Tuomiokapituli voi päättää papin tai lehtorin virkasuhteen purkamisesta 57 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä seuraavassa tuomiokapitulin istunnossa, jos asia on seurakunnan esityksestä pantu 57 §:ssä säädetyn määräajan aikana tuomiokapitulissa vireille.

Kirkkoherran sekä seurakunnan ainoan kantorin tai diakonian viranhaltijan virkasuhdetta ei voida irtisanoa tämän luvun 52 §:ssä säädetyllä taloudellisella ja tuotannollisella perusteella.

60 §

Virkasuhteen jatkuminen

Viranhaltijan virkasuhde jatkuu katkeamattomana, jos virkasuhteen irtisanominen tai purkaminen on lainvoimaisen päätöksen mukaan tapahtunut ilman laissa säädettyä irtisanomis- tai purkamisperustetta. Viranhaltijan virkasuhde jatkuu katkeamattomana myös, jos 16 §:n 3 momentissa tarkoitettu päätös virkasuhteen raukeamisesta on lainvoimaisen päätöksen mukaan tehty ilman laissa säädettyä perustetta.

Jos irtisanomista, purkamista tai raukeamista koskeva päätös on kumottu oikaisuvaatimuksen tai valituksen johdosta muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla perusteella ja työnantaja on uudella päätöksellä päättänyt virkasuhteen ja tämä päätös on saanut lainvoiman, katsotaan virkasuhde päättyneeksi asiassa ensin tehdyn päätöksen mukaisesti, jollei irtisanomisajasta muuta johdu.

Mikäli tuomioistuin 56 §:ssä säädetystä tapauksessa katsoo työnantajalla olleen irtisanomisperusteen, virkasuhteen katsotaan jatkuvan

viranhaltijaan noudatettavan irtisanomisajan päättymiseen saakka ja viranhaltijalla on oikeus saada irtisanomisajan palkkansa.

61 §

Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Kun virkasuhteen päättämistä koskeva asia on 60 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa lainvoimaisesti ratkaistu ja työnantaja on saanut tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetun selvityksen, viranhaltijalle maksetaan viipymättä virkasuhteen lainvastaisen päättämisen johdosta saamatta jäänyt säännöllisen työajan ansio vähennettynä samalta ajalta muissa palvelussuhteissa, ammatinharjoittajana tai yrittäjänä ansaitulla vastaavalla ansiolla, jota viranhaltija ei olisi saanut virkaa hoitaessaan. Samoin otetaan vähennyksenä huomioon viranhaltijalle maksettu työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettu ansiopäiväraha, peruspäiväraha ja työmarkkinatuki sekä vastaavalta ajalta hänelle maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukainen päivärahaetuus.

Viranhaltija on velvollinen esittämään työnantajalle viipymättä luotettavan selvityksen saamistaan 1 momentissa tarkoitetuista muista ansiotuloista, ansiopäivärahasta, peruspäivärahasta, työmarkkinatuesta sekä sairausvakuutuskorvauksista.

Työnantaja on velvollinen viipymättä maksamaan työttömyysvakuutusrahastolle 75 prosenttia ja asianomaiselle työttömyyskassalle 25 prosenttia viranhaltijalle maksetusta ansiopäivärahasta ja Kansaneläkelaitokselle viranhaltijalle maksetun peruspäivärahan tai työmarkkinatuen.

Viranhaltijan eläke-etuja määrättäessä katsotaan palkkatuloksi 1 momentissa tarkoitettu ansio, jossa on vähennyksenä otettu huomioon 1 momentissa tarkoitettussa muussa palvelussuhteessa, ammatinharjoittajana tai yrittäjänä ansaittu, eläkkeeseen oikeuttava tulo. Vähennyksenä ei oteta huomioon 1 momentissa tarkoitettuja päivärahoja tai työmarkkinatukea. Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, viranhaltijan katsotaan eläkeoikeutta määrättäessä olleen jatkuvassa virkasuhteessa myös 1 momen-

tissa mainittuna aikana, vaikka hänelle ei tältä ajalta jäisi maksuun lainkaan ansiota.

Mitä tässä pykälässä säädetään ansiopäivärahasta, peruspäivärahasta ja työmarkkinatuesta, koskee myös työttömyysturvalain perusteella maksettua ansioon suhteutettua päivärahaa ja peruspäivärahaa sekä työmarkkinatukea.

62 §

Irtisanotun viranhaltijan takaisin ottaminen

Jos työnantaja on irtisanonut toistaiseksi otetun viranhaltijan 52 §:n mukaisilla perusteilla ja työnantaja tarvitsee yhdeksän kuukauden kuluessa irtisanomisajan päättymisestä viranhaltijaa tehtäviltään samankaltaiseen toistaiseksi voimassa olevaan tai yli kuusi kuukautta kestävään virkasuhteeseen, työnantajan on tiedusteltava paikalliselta työvoimaviranomaiselta, onko irtisanottuja viranhaltijoita etsimässä tämän viranomaisen välityksellä työtä, ja myönteisessä tapauksessa tarjottava työtä ensisijaisesti irtisanotuille kelpoisuusvaatimukset täyttävillä viranhaltijoille. Sama velvollisuus koskee 39 §:ssä tarkoitettua luovutuksensaajaa silloin, kun luovuttaja on irtisanonut viranhaltijan ennen luovutushetkeä.

Työnantajan, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 1 momentissa tarkoitettua velvollisuuden täyttämisen, on korvattava viranhaltijalle näin aiheuttamansa vahinko.

Virantoimituksesta pidättäminen

63 §

Virantoimituksesta pidättäminen

Jos viranhaltijan voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen virantoimituksessa virkarikokseen tai muuten menetelleen siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, hänet voidaan pidättää tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi virantoimituksesta ja pappi myös pappisviran toimittamisesta. Jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos, asia on viipymättä ilmoitettava esitutkintaviranomaiselle tutkintaa varten.

Jos viranhaltijan voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen rikokseen virantoimituksen ulkopuolella, hänet voidaan pidättää tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi virantoimituksesta ja pappi myös pappisviran toimittamisesta, jos asiassa ilmenneillä seikoilla voi olla vaikutusta viranhaltijan edellytyksiin hoitaa tehtäväänsä.

Muussa kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa viranhaltija voidaan pidättää virantoimituksesta siksi ajaksi, kun viranhaltija ei voi hänestä johtuvasta syystä suorittaa asianmukaisesti virkatehtäviään.

Tämän luvun 64 §:ssä sanottu viranomainen voi päättää viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä ja papin väliaikaisesta pidättämisestä pappisviran toimittamisesta kunnes virantoimituksesta pidättämisestä päättävä viranomainen on tehnyt asiasta päätöksen, kuitenkin enintään neljän viikon ajaksi.

64 §

Virantoimituksesta pidättämisestä päättävä viranomainen

Papin viran ja lehtorin viran haltijan virantoimituksesta pidättämisestä ja papin pidättämisestä pappisviran toimittamisesta päättää tuomiokapituli. Kirkkoherran virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti päättää piispa. Seurakunnan muun papin viran haltijan ja lehtorin viran haltijan virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti päättää kirkkoherra. Seurakuntayhtymän papin ja lehtorin virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti päättää yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Pappisviran toimittamisesta pidättämisestä väliaikaisesti päättää piispa.

Seurakunnan viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kirkkoneuvosto, seurakuntaneuvosto tai ohjesäännössä määrätty muu viranomainen. Seurakunnan viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti päättää kirkkoherra.

Seurakuntayhtymän viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää yhteinen kirkkoneuvosto tai ohjesäännössä määrätty muu viran-

omainen. Seurakuntayhtymän viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti päättää yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja.

Tuomiokapitulin viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää tuomiokapituli. Tuomiokapitulin viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti päättää piispa.

Kirkkohallituksen viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kirkkohallitus. Kirkkohallituksen viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti päättää kansliapäällikkö.

65 §

Virantoimituksesta pidättämisessä noudatettava menettely

Väliaikaisesta virantoimituksesta tai pappisviran toimittamisesta pidättämisestä päättäneen viranhaltijan on viipymättä saatettava asia toimivaltaisen viranomaisen päätettäväksi.

Ennen kuin virantoimituksesta taikka pappisviran tai lehtorin viran toimittamisesta pidättämisestä tehdään päätös, viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi. Pappisviran toimittamisesta pidättämisessä noudatetaan 5 luvun 3 §:ssä säädettyä menettelyä. Tuomiokapitulin on ennen papin virantoimituksesta pidättämistä varattava kirkkoneuvostolle, seurakuntaneuvostolle tai yhteiselle kirkkoneuvostolle mahdollisuus antaa asiassa lausunto.

Virantoimituksesta ja pappisviran toimittamisesta pidättämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön heti.

66 §

Virantoimituksesta pidättämisen uudelleenarviointi

Virantoimituksesta pidättämisestä päättäneen toimielimen tulee seurata virantoimituksesta pidättämisen perusteita ja tarvittaessa olosuhteiden muuttuttua tehdä asiasta uusi päätös. Virantoimituksesta pidättämisen jatkaminen tulee ot-

taa viipymättä käsiteltäväksi viranhaltijan sitä vaatiessa.

Erinäiset säännökset

67 §

Irtisanomisperusteiden tutkiminen virkasuhteen purkamista koskevassa asiassa

Jos tuomioistuin katsoo virkasuhteen purkamista koskevaa asiaa käsitellessään, että 56 §:ssä säädetty purkamisperusteet eivät täyty, tuomioistuimen on vaadittaessa harkittava, onko työnantajalla ollut 50 §:ssä säädetty irtisanomisperuste.

68 §

Valituksen käsittely

Virkasuhteen irtisanomista, purkamista ja osa-aikaistamista sekä virantoimituksesta pidättämistä koskeva valitus on käsiteltävä tuomioistuimessa kiireellisenä.

69 §

Yhdistymisvapaus

Viranhaltijalla on oikeus kuulua yhdistykseen sekä osallistua tällaisen yhdistyksen toimintaan. Hänellä on myös oikeus perustaa yhdistys. Viranhaltijalla on niin ikään vapaus olla kuulumatta edellä tarkoitettuun yhdistykseen. Tämän oikeuden ja vapauden käytön estäminen ja rajoittaminen on kiellettyä.

70 §

Palkkasaatavan vanhentuminen

Viranhaltijan on esitettävä virkasuhteesta johtuvaa palkkaa tai muuta taloudellista etuutta koskeva kirjallinen vaatimus kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen palkkaerä tai muu etu olisi ollut maksettava tai annettava. Jos edellä tarkoitettua vaatimusta ei ole esitetty määräajan kuluessa, oi-

keus palkkaan tai muuhun taloudelliseen etuuteen on menetetty.

Mitä 1 momentissa säädetään viranhaltijasta, koskee myös henkilöä, jonka virkasuhde on lakannut, sekä viranhaltijan kuolinpesää.

71 §

Palkan takaisinperiminen

Työnantaja voi päättää aiheettomasti maksetun palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden perimisestä takaisin. Takaisinperintä voidaan suorittaa myös siten, että perittävä määrä vähennetään seuraavan tai seuraavien palkanmaksujen yhteydessä viranhaltijan palkasta, jos tämä on edelleen saman työnantajan palveluksessa. Takaisinperintää koskevassa päätöksessä on mainittava takaisin perittävä määrä ja takaisinperinnän peruste.

Kulloinkin suoritettavasta palkasta ei saa 1 momentin nojalla periä enempää kuin mitä palkasta lain mukaan saadaan ulosmitata.

Työnantaja voi luopua takaisinperinnästä joko kokonaan tai osittain, jos takaisinperintää on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä kohtuuttomana tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Jos takaisinperinnästä ei ole tehty päätöstä tai asiaa pantu vireille muussa järjestyksessä kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana aiheeton palkan tai muun etuuden määrä on maksettu, oikeus takaisinperintään on lakannut.

72 §

Eräiden vaatimusten käsittelyjärjestys

Edellä 9 §:n 3 momentissa, 46 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 62 §:n 2 momentissa tarkoitettua korvausta koskevat vaatimukset käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa.

Hallintoriita-asiana käsitellään viranhaltijan hakemuksesta myös virkasuhteen määräaikaisuuden perusteita koskeva asia.

73 §

Työtodistus

Viranhaltijalla on virkasuhteen päättyessä oikeus pyynnöstä saada työnantajalta kirjallinen todistus virkasuhteen kestoajasta ja tehtävien laadusta. Viranhaltijan nimenomaisesta pyynnöstä todistuksessa on lisäksi mainittava virkasuhteen päättymisen syy sekä arvio viranhaltijan työtaidosta, ahkeruudesta ja käytöksestä. Työtodistuksesta ei saa ilmetä muuta kuin mitä sen sanamuodosta käy ilmi.

Työnantajalla on velvollisuus antaa viranhaltijalle työtodistus, jos sitä pyydetään kymmenen vuoden kuluessa virkasuhteen päättymisestä. Todistusta viranhaltijan työtaidosta, ahkeruudesta ja käytöksestä on kuitenkin pyydetty viiden vuoden kuluessa virkasuhteen päättymisestä.

Jos virkasuhteen päättymisestä on kulunut yli kymmenen vuotta, työtodistus on annettava vain, jos siitä ei aiheudu työnantajalle kohtuutonta hankaluutta. Samoin edellytyksin työnantajan on annettava kadonneen tai turmeltuneen työtodistuksen tilalle uusi todistus.

Kirkkoherralle työtodistuksen antaa tuomiokapituli. Kirkkoherra antaa työtodistuksen kapalaiselle, seurakuntapastorille ja lehtorille.

13 luku

Seurakuntajaon muuttaminen

3 §

Kirkkoherra

Kirkkoherra, jonka virka seurakuntajaon muuttamisen johdosta lakkaa, siirretään kappalaisen virkaan laajentuvassa tai muodostettavassa seurakunnassa taikka muussa seurakunnassa, jota seurakuntajaon muuttaminen koskee. Siirretyn viranhaltijan palkkaukseen sovelletaan, mitä 2 §:n 2 momentissa säädetään.

18 luku

Piispa

4 §

Vaalitoimitus ja viranhoidomääräyksen antaminen

— — — — —
Tuomiokapituli antaa valitulle viranhoidomääräyksen piispan virkaan.

19 luku

Tuomiokapituli

2 §

Jäsenet

— — — — —
Kenttäpiispa on lisäjäsenenä tuomiokapitulissa, jos virkavirhettä, pappisvirasta määrääjäksi pidättämistä tai pappisvirasta erottamista koskevassa asiassa on kysymys sotilaspapista.
— — — — —

7 §

Suullinen käsittely, katselmus ja kuuleminen

— — — — —
Tuomiokapituli voi toimittaa suullisen käsittelyn tai katselmuksen. Asianosaiset on kutsuttava niihin todistettavasti. Suullisessa käsittelyssä voidaan todistajia ja asiantuntijoita kuulustella valan tai vakuutuksen nojalla sekä muussa kuin virkavirhettä koskevassa asiassa kuulla asianosaista myös totuusvakuutuksen nojalla. Tuomiokapituli voi asian selvittämiseksi hankkia muun viranomaisen lausunnon.
— — — — —

22 luku

Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon työmarkkinalaitos

2 §

Kirkkohallituksen tehtävät

Kirkkohallituksen tehtävänä on, jollei tässä laissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä:

— — — — —
6 a) päättää ulkomaisten opintojen, koulutuksen tai ammatillisen harjoittelun tunnustamisesta ja rinnastamisesta sekä tutkinnon tuottamasta kelpoisuudesta, joita 6 luvun 15 §:ssä tarkoitetaan;
— — — — —

Kirkkohallituksen on annettava 1 momentin 6 a kohdassa tarkoitettu päätös neljän kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on toimitettu kirkkohallitukselle, jollei toisin säädetä. Kirkkohallituksen yhteydessä on neuvottelukunta, joka tarvittaessa antaa kirkkohallitukselle lausuntoja 6 luvun 15 §:ssä tarkoitettujen asioiden käsittelyä varten. Neuvottelukunta suorittaa lisäksi muita tutkintojen tunnustamiseen liittyviä tehtäviä sen mukaan kuin kirkkohallitus määrää. Neuvottelukunnan kokoonpanosta määrätään kirkkohallituksen hyväksymässä johtosäännössä.

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

3 §

Oikaisuvaatimus

Viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä, jollei tässä laissa toisin säädetä, kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraavasti:

— — — — —
4) tuomiokapitulin päätöksestä, joka koskee 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettua papin ja 6 luvun 29 §:ssä tarkoitettua lehtorin pysymistä kirkon tunnustuksessa, papin pappisviran velvollisuuksien vastaista toimintaa tai niiden laiminlyöntiä

tai papille sopimatonta käytöstä taikka kirkkojärjestyksen 6 luvun 15 §:ssä tarkoitettua kirkkoherranvaalin vaaliehdotusta, sekä tuomiokapitulin alaisen toimielimen ja viranhaltijan päätöksestä tuomiokapitulille;

4 §

Kirkollisvalitus

Kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston, seurakunnan ja hiippakunnan vaalilautakunnan, hiippakuntavaltuuston, tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen päätökseen sekä kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kirkollisvalituksella hallinto-oikeudelta. Alistettavassa asiassa valitus tehdään kuitenkin alistusviranomaiselle.

9 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusaika

Oikaisuvaatimusaika 6 luvun 52 §:ssä tarkoitettua irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta 6 luvun 55 §:ssä säädetyn irtisanomisajan päättymisestä. Sama koskee valitusaikaa silloin, kun 6 luvun 52 §:ssä tarkoitettua irtisanomista koskevan päätöksen on tehnyt kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto.

11 §

Tiedoksianto

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja tai alistus- tai valitusviranomaisen päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi tai kirkkoherranvaalissa vaalin tulos julistettu.

14 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeuden rajoittaminen

Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla:

2) piispan ja tuomiokapitulin yhdessä tekemään päätökseen pappisvirkaan hyväksymisestä, pappisviran palauttamisesta eikä piispan yksin muutoin kuin 19 luvun 5 §:n nojalla tekemään päätökseen;

4) tuomiokapitulin päätökseen, jonka se on tehnyt tämän lain 6 luvun 11 §:n 2 ja 3 momentissa tai, kirkkojärjestyksen 2 luvun 3 §:ssä ja 9 §:n 2 momentissa, 6 luvun 21 §:n 1 momentissa, 30 §:n 1 momentissa ja 38 §:ssä, 9 luvun 7 §:ssä, 19 luvun 11 §:ssä ja kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 30 §:n 3 momentissa, 62 §:n 1—4 momentissa ja 63 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa asioissa, eikä päätökseen, joka koskee kirkkojärjestyksen 6 luvun 12 §:ssä tarkoitettua pastoraalitutkinnon, ylemmän pastoraalitutkinnon ja seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suorittamista;

5) vaalilautakunnan päätökseen, joka koskee kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 39 §:n 1 momentin 2—8 kohdassa tai 2 ja 3 momentissa tarkoitettua asiaa, eikä vaaliviranomaisen toimenpiteeseen tai päätökseen, joka koskee ennakkoäänestyksen toimittamista kotona;

6) hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee kirkkoherranvaalin tai seurakuntavaalin vaaliluetteloa;

7) työnantajan viranhaltijalle antamaan varoitukseen, josta säädetään 6 luvun 26 §:n 3 momentissa; eikä

8) työnantajan esittämään pyyntöön tai määräykseen, joista säädetään 6 luvun 31 §:ssä.

Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla päätökseen, joka koskee väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä tai väliaikaista pappisviran toimituksesta pidättämistä, josta säädetään 6 luvun 63 §:ssä.

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

2 §

Tuomioistuimen ilmoittamisvelvollisuus

Kun pappia syytetään yleisessä tuomioistuimessa, tuomioistuimen on ilmoitettava siitä asianomaiselle tuomiokapitulille, joka voi määrätä asiamiehen olemaan saapuvilla asian käsittelyssä. Ilmoitusta ei tarvita asiassa, joka käsitellään sakon tai rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) mukaisessa menettelyssä tai jonka käsittely on aloitettu mainitussa menettelyssä, mutta joka on siirretty käsiteltäväksi tuomioistuimessa epäillyn tai asianomistajan peruutettua mainitun lain 4 tai 5 §:n mukaisesti suostumuksensa tai epäillyn vastustettua rikesakkomääräystä mainitun lain 18 §:n mukaisesti.

Jos tuomioistuin on tuominnut papin tai kirkkohallituksen, tuomiokapitulin, seurakunnan taikka seurakuntayhtymän viranhaltijan rangaistukseen muusta rikoksesta, jäljennös päätöksestä on viivytyksettä lähetettävä pappia koskevassa asiassa tuomiokapitulille ja muuta viranhaltijaa koskevassa asiassa sille seurakunnalle tai kirkolliselle viranomaiselle, jonka virassa hän on.

8 §

Julkisuus ja salassapito

Kirkollishallinnossa sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, jollei 5 luvun 2 §:stä tai 6 luvun 28 tai 29 §:stä taikka 24 luvusta muuta johdu. Salassa on pidettävä myös asiakirja, joka koskee yksityiseen henkilöön kohdistuvaa sielunhoitoa tai diakoniatyötä.

10 §

Tasaäännet

Äänien jakautuessa äänestyksessä tasan päätökseksi tulee mielipide, jonka puolesta puheen-

johtaja on äänestänyt. Viranhaltijan virkasuhteen irtisanomista, purkamista ja raukeamista sekä papin 5 luvun 3 §:n 2—4 momentissa tarkoitettua pappisvirkaa koskevassa asiassa ja 6 luvun 29 §:ssä tarkoitettua lehtorin virkaa koskevassa asiassa ratkaisee kuitenkin se mielipide, joka on lievempi. Jos vaaleissa äänet tai vertausluvut menevät tasan, ratkaisee arpa. Kappalaisen ja vakinaisen lehtorin vaalin osalta voidaan kirkkojärjestyksessä määrätä, että äänen mennessä tasan, tuomiokapituli nimittää jonkun eniten ääniä saaneista hakijoista virkaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 25 luvun 2 § tulee kuitenkin voimaan samana päivänä kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki.

Mitä kumotussa 23 luvun 2 §:ssä säädetään, sovelletaan, kunnes 25 luvun 2 § tulee voimaan.

Jos tässä laissa tarkoitettu asia on vireillä tämän lain voimaan tullessa, noudatetaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä. Ennen tämän lain voimaantuloa vireille pantu kurinpitoasia käsitellään loppuun noudattaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Jos virka- tai käytösvirhe taikka rikkomus on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, mutta asiaa ei ole pantu vireille ennen tämän lain voimaantuloa, asia käsitellään tämän lain säännösten mukaisesti.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevaa työnantajan virkasääntöä noudatetaan enintään vuoden ajan tämän lain voimaantulosta, jollei virkasäännön määräys koske lailla säädettyä asiaa tai jollei se ole ristiriidassa tämän lain kanssa.

Viranhaltija, jolla on 26 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ollut oikeus 1 päivästä tammikuuta 1994 kumotun kirkkolain (635/64) mukaiseen korkeampaan eroamisikään, säilyttää tämän eroamisikänsä.

Viranhaltija tai muussa palvelussuhteessa oleva, joka on nimitetty tai valittu tehtävänsä ennen tämän lain voimaantuloa, säilyttää tehtävässä edellytettävästä konfirmaatiovaatimuksista huolimatta kelpoisuuden tehtävänsä.

Jos virka tai muu palvelussuhde on julistettu haettavaksi ennen tämän lain voimaantuloa, yleistä kelpoisuutta koskevaan vaatimukseen sovelletaan haettavaksi julistamisen ajankohtana voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2012